

T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI
HALK SAĞLIĞI
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü

HALK SAĞLIĞI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
HSGM HUKUK VE MEVZUAT DAİRE BAŞKANLIĞI
20.09.2024 14:56:56 - E-43252159-610-254607965

254607965

HSGM HUKUK VE MEVZUAT DAİRE BAŞKANLIĞI

CERTIFICATE

7/13790

Sayı : 43252159
Konu : Yazılı Soru Önergesi Cevabı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 12/07/2024 tarihli ve 43452547-120.07-1456730 sayılı yazınız.

Zonguldak Milletvekili Sayın Eylem ERTUĞ ERTUĞRUL tarafından verilen “Zonguldak İlinde son 10 yılda kanser teşhisi konulan kişilerle ilgili çeşitli verilere ilişkin” 7/13790 sıra sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Arz ederim.

Prof. Dr. Kemal MEMİSOĞLU
Sağlık Bakanı

Ek : Önerge cevabı

Zonguldak Milletvekili Sayın Eylem ERTUĞ ERTUĞRUL tarafından verilen “Zonguldak İlinde son 10 yılda kanser teşhisi konulan kişilerle ilgili çeşitli verilere ilişkin” 7/13790 esas numaralı yazılı soru önergesine ilişkin cevabıdır.

Sağlık Bakanlığı Kanser Dairesi Başkanlığı tarafından yayınlanan son istatistiklere göre, nüfusun artışına paralel olarak yeni tam alan kanser hasta sayısı da artış göstermektedir.

Dünya Sağlık Örgütü (WHO) ve Global Kanser İstatistikleri Veri Tabanı (GLOBOCAN) verilerine göre ise Türkiye'de 2022'de 240 bin 13 kişi için kanser tanısı konmuş, 129 bin 672 kişi bu nedenle hayatını kaybetmiştir.

Zonguldak'ta da son yıllarda kanser vakalarında gözle görülür bir artış yaşanması, bölge halkında endişe yaratmaktadır. Özellikle genç yaşlarda kanser vakaları artış göstermektedir. Bu durum da bölgedeki sağlık sorununun ciddiyetini bir kez daha gözler önüne sermektedir.

Kanserle mücadelede en etkili yol, erken teşhis ve tedavidir. Ancak neredeyse 5 kişiden 1 'inin kanser nedeniyle öldüğü ülkemizde, Bakanlığımızın bu konuda yeterli adımlar attığını söylemek çok zordur. Ülkemizde, 2012 yılından itibaren Ulusal kanser tarama programlarına başlanmıştır. Bu tarama standartları kapsamında, rahim, meme ve bağırsak kanserleri için incelemeler yapılmaktadır. Türk Tabipler Birliğinin (TTB) yapmış olduğu çalışmalara göre Türkiye'de her yıl 15 milyon kişinin taraması önerilmektedir. Kanser vakalarının yaklaşık olarak %50'si önlenemez nitelikte olmasına rağmen ülkemizde her yıl binlerce ölüme neden olan kansere karşı mevcut tarama verileri öngörülen sayının altında kalmaktadır. Kansere karşı, ulusal çapta çalışmaların yapılması, farkındalığın artırılması zaruridir. Kanserle hayat kurtaran erken tanı mekanizmalarının güçlendirilmesi, her yıl ortalama 170 bin kişiye kanser teşhisi konulan ülkemizde yetkililerin görevi ve öncelikli sorumluluğudur.

Bu çerçevede;

SORULAR:

1) Zonguldak ilinde son 10 yılda kaç kişi kanser hastalığına bağlı olarak yaşamını yitirmiştir?

2) Zonguldak ilinde kanser nedeniyle hayatını kaybedenlerin kaç 18 yaş altındadır?

3) Zonguldak ilinde, 2014-2024 yılları arasında kansere bağlı ölüm oranlarında bir artış ya da azalma söz konusu mudur? Eğer bir artış söz konusuysa yüzdesel olarak oran nedir?

4) Son 10 yılda Zonguldak ili genelindeki faaliyet gösteren sağlık kuruluşlarında Kanser tanısı konulan hasta sayısı ne kadardır?

5) Tam konulan hastaların kanser türü ve cinsiyet dağılımı nasıl gerçekleşmiştir?

6) 2024 yılı itibarıyla Zonguldak ilinde bulunan hastanelerde kaç kişi kanser tedavisi görmektedir? İl genelinde en yaygın kanser türü nedir?

7) Zonguldak ilinde, kanser vakaları ve tedavisine ilişkin uzman doktor, sağlık personeli, cihaz ve tedavi ünitesi konusunda yeterli olanın bulunduğunu düşünüyor musunuz?

8) Zonguldak ilinde hizmet veren sağlık kurum ve kuruluşlarında Onkoloji uzmanı sayıları ne şekildedir? Onkoloji tedavisi verilen birimler ve burada görev alan uzman personel sayıları ne şekildedir?

9) Zonguldak ili genelinde Bakanlığınıza bağlı kuruluşlarca ücretsiz kanser taraması yapılmakta mıdır? Yapılmaktaysa hangi sıklıkla yapılmaktadır? Kaç vatandaşımız kanser taramasından geçmiştir?

10) Zonguldak ilinde Sağlık Bakanlığınca kanseri önleme faaliyetleri kapsamında hangi çalışmalar yapılmaktadır? Son 10 yılda, Bakanlıkça yürütülen kanser çalışmaları kapsamında kaç adet kanser vakası erken teşhis edilmiştir?

CEVAPLAR

Ülkemizde Ulusal Kanser Kontrol Programı kapsamında, kanser taramaları toplum tabanlı ve fırsatçı taramalar şeklinde yürütülmektedir. Toplum tabanlı kanser taramaları; Toplum Sağlığı Merkezleri (TSM)'nin bağlı birimi olarak faaliyet gösteren, Sağlıklı Hayat Merkezleri (SHM), Kanser Erken Teşhis, Tarama ve Eğitim Merkezleri (KETEM) ve Aile Sağlığı Merkezleri (ASM) de ücretsiz olarak yapılmaktadır. Tarama sonrasında pozitif ya da şüpheli bulunan kişiler ikinci, üçüncü basamak sağlık kuruluşlarına yönlendirilmekte ve ileri tetkikler yapılmaktadır.

Merkezlerimizde klinik meme muayenesi yapılmakta ve kendi kendine meme muayenesi (KKMM) eğitimleri verilmektedir. Aile hekimlerimizin hedef nüfuslarındaki kişilere ulaşım ücretsiz tarama hizmetlerinden daha fazla kişinin yararlanması için Kanser Randevu Sistemi geliştirilmiştir. Kanser konusunda toplumu bilgilendirmek, toplumsal farkındalığı arttırmak, başlıca risk faktörleri konusunda olumlu ve kalıcı davranış değişiklikleri oluşturmak için çalışmalar yürütmek, kanserleri erken dönemde saptamak ve ilerlemesini önlemek, kanserin etkin tedavisi, komplikasyonların gelişiminin önlenmesi ve rehabilitasyon hizmeti sunulması suretiyle insanların sağlık açısından kalitesi yüksek bir hayat sürdürmelerini sağlamak için tüm çalışmalar, bütüncül bir yaklaşım içinde artırılarak yürütülmektedir. 2023 yılında Zonguldak ilinde yaklaşık 70 bin kanser taraması yapılmıştır.

Basın bilgi notları, afiş ve broşürler hazırlanmakta ve farkındalık materyalleri ile yürütülen aktiviteler Bakanlığımız web sayfalarında ve sosyal platformlarda düzenli olarak duyurulmaktadır. Sağlıkta özel günler ve haftalar takvimi ile uyumlu olarak farkındalık faaliyetlerinin illerde yürütülmesi çalışmaları koordine edilmektedir. Kanserde erken teşhis oranları Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü web sayfasında yayımlanmaktadır. (<https://hsgm.saglik.gov.tr/tr/kanser-istatistikleri.html>)

Türkiye geneli tüm sağlık tesislerimizin personel ile ekipman ihtiyaçları, sağlık hizmetinin sunumu açısından vatandaşlarımızın herhangi bir mağduriyetine yol açmayacak şekilde, daha kısa zaman içinde, sağlık hizmetine ulaşmalarını temin etmek amacıyla sağlık tesislerimizin talepleri doğrultusunda sürekli yapılan planlamalar ile yürütülmektedir. Hastanelerimizde teşhis ve tanılama için ilgili hastane rolü göz önünde bulundurularak gerekli cihaz ve malzeme alımı yapılmaktadır. Tüm hastanelerimizin rolü gereği bulunması gereken donanımı mevcuttur. Teşhis ve tedavilerde herhangi bir aksaklık bulunmamaktadır.

Bakanlığımız İnternet sayfasında ülkemize ait kanser İstatistikleri tüm halka açık şekilde yayınlanmaktadır. En son yayınlanan istatistiklerimize <https://hsgm.saglik.gov.tr/tr/kanser-istatistikleri.html> linkten ulaşılabilir.

Ölüm verileri Türkiye İstatistik Kurumu tarafından yayımlanmaktadır. Ölüm verilerine <https://www.tuik.gov.tr/> internet adresinden ulaşılabilir.

Konuya gösterilen ilgiye teşekkür ederim.